

BIJLAGE 3 Stand van zaken uitvoering cultuurkoers 2022-2026

Maart 2022 is de nieuwe cultuurkoers 'Couleur locale, cultuur van en vóór van ons allemaal' door uw raad vastgesteld.

In de cultuurkoers worden 4 pijlers genoemd;

1. kunst en cultuureducatie;
2. cultuurparticipatie;
3. presentatie;
4. top.

Bij elke pijler horen diverse ontwikkelpunten. Hierbij brengen wij u op de hoogte van de stand van zaken.

Pijler 1 Kunst en cultuureducatie

Ontwikkelpunten;

- a) We blijven werken aan de kwaliteit en borging van cultuureducatie binnen het voortgezet onderwijs. We streven naar een doorlopende leerlijn voor cultuureducatie, die wordt voorgezet in het voortgezet onderwijs.*
- b) Muziekonderwijs: we zetten zoveel mogelijk lokale partners in voor de verzorging van het muziekonderwijs op basisscholen. We onderzoeken de mogelijkheid tot het opzetten van een brede regeling voor muziekonderwijs.*
- c) Amateurlust; we onderzoeken de mogelijkheid tot een persoonlijke cultuurbudget voor inwoners onder 18 jaar.*

Stand van zaken

De afgelopen periode is er gewerkt aan een nieuwe brede muziekregeling. De inhoud en uitwerking van de nieuwe brede muziekregeling is eerder opgenomen in dit voorstel.

Pijler 2 Cultuurparticipatie

Ontwikkelpunt;

De komende beleidsperiode gaan we door met het inzetten van kunst als middel binnen het sociaal domein. We gaan hierbij werken aan meer focus en meer lijn binnen de projecten. Daarnaast gaan we de impact van onze projecten meten om zo de effecten beter te kunnen beoordelen.

Stand van zaken

Sinds 4 jaar werken we binnen het programma CAC (Community Art Cranendonck) aan thema's die aansluiten op gemeentelijk gezondheidsbeleid, zoals eenzaamheid en dementie.

Als gevolg van de coronapandemie zijn er wat minder activiteiten geweest maar in 2023 zijn we gestart met de besprekingen over het project 'Tijd van je leven'.

Tijd van je leven

'Tijd van je leven' is een project dat is ontwikkeld om de kwaliteit van het leven van ouderen te verbeteren door culturele activiteiten.

Met de inzet van culturele activiteiten willen we de eenzaamheid verminderen; we brengen mensen met elkaar in contact, ze geven sociale steun aan elkaar en ze dagen elkaar uit om nieuwe dingen te proberen. De interventie is wetenschappelijk onderzocht met kwantitatief, kwalitatief en observationeel onderzoek. Hieruit is gebleken dat de interventie leidt tot een vermindering van eenzaamheid. Mensen voelen zich weer gezien, gehoord, durven meer en ondersteunen elkaar.

De interventie 'Tijd van je leven' bestaat uit een ontmoetingsdag (fase 1), 6 weken workshops (fase 2) een grote afsluiting met publiek (fase 3) en vervolgens 12 weken workshops met een kleine afsluiting.

Pijler 3 Presentatie

Ontwikkelpunten

- a) We stimuleren het gebruik van het digitale platform Cultuurcraan om cultuuraanbod te bundelen en zichtbaar te maken.
- b) We onderzoeken de mogelijkheid Cultuurcraan fysiek onder te brengen bij de Baronie van Cranendonck of de VVV.
- c) We stimuleren een nauwere samenwerking tussen Cultuurcraan en de lokale VVV, ten behoeve van een optimale fysieke en digitale ontsluiting van het totale vrijetijdsaanbod van Cranendonck.
- d) We sluiten aan bij Regioradar om ons cultuuraanbod optimaal te promoten buiten de gemeente.

Stand van zaken

Begin oktober is een nieuwe medewerker van start gegaan die gedeeltelijk voor Cultuurcraan gaat werken en gedeeltelijk voor de VVV. Eén van haar belangrijke taken is het upgraden en onderhouden van de website van Cultuurcraan.

Zowel de VVV als Cultuurcraan zijn vanaf het begin betrokken geweest bij de sollicitatieprocedure. Dit heeft geleid tot uitwisseling van kennis en informatie en een duidelijke bereidheid om elkaar te ondersteunen.

Pijler 4 Top

Ontwikkelpunten

- a) We gaan aan de slag met het ontwikkelen van Culturele Hotspot De Baronie.
- b) We onderzoeken de toekomstmogelijkheden van het Smokkelmuseum.
- c) We ondersteunen de ontwikkeling van Budel Dorplein tot cultuurhistorische trekpleister.

Stand van zaken

a) **Culturele Hotspot de Baronie**

• **Cultuurtafel**

Het afgelopen jaar zijn we gestart met een **'cultuurtafel'** waarvoor diverse betrokkenen uit de lokale cultuurwereld zijn uitgenodigd. Tijdens een van de bijeenkomsten gaf de projectleider van de Baronie een presentatie over het gebied. Vervolgens werd er gesproken over de invulling van de culturele hotspot. Eén van de genodigden kwam met een voorstel voor een laagdrempelig, gezinsvriendelijk evenement, passend bij de omgeving.

• **Picknickevenement**

Het werd een **'picknickevenement'** dat op 9 september 2023 plaatsvond. Daarbij werd samengewerkt met onder andere de Open Monumenten Dag en de Herenboeren. De bewoners op de Baronie waren van tevoren op de hoogte gesteld en konden een gratis picknickmand ophalen.

(zie bijlage1, impressie)

Met deze pilot willen we kijken wat er nodig is om activiteiten te kunnen organiseren. Voor een culturele hotspot zijn ook diverse basisvoorzieningen nodig; water, riolering, krachtstroom, zitplaatsen, parkeren, bewegwijzering, et cetera.

Het evenement is ook geëvalueerd met bewoners.

• **Heksenmonument en regionale heksenroute**

In 1595 zijn in totaal 25 vrouwen omgekomen wegens hekserij in de Peelregio. De vervolging startte in Cranendonck en ging toen middels beschuldigingen van het ene naar het andere dorp rondom de Strabrechtse Heide. Om dit verhaal weer een plek te geven in de regionale geschiedenis (letterlijk en figuurlijk), worden herdenkingsplaatsen ingericht in de betrokken gemeenten in de vorm van een kunstwerk of ruimtelijk baken dat het specifieke verhaal van de terechtstellingen per locatie vertelt. Deze plekken worden verbonden door een route.

Op 21 april vond het eerste werkatelier van het project Heksenroute plaats in Cranendonck. Er waren 30 deelnemers vanuit allerlei verschillende organisaties; Heemkunde de Baronie van Cranendonck, Heemkunde De vonder Asten-Someren, Bibliotheek de Kempen, Anna-Ceelenkring, Heemkunde Heeze-Leende-Zesgehuchten, Dorpsraad Ommel, Initiatief Heks van Almen, Museum Klok & Peel, Heemkunde Myerle, Land van de Peel, Stadsarcheoloog Helmond, Studenten Culturele antropologie VU.

De afgelopen weken hebben diverse, gerenommeerde, kunstenaars een schetsvoorstel gemaakt. Hierop hebben we 2 kunstenaars uitgenodigd om nader kennis te maken en meer te weten te komen over de achtergronden van het beeld, locatie en vandalismebestendigheid. Dankzij de Regiodeal is er budget beschikbaar om een beeld te realiseren. We hopen dat het beeld eind 2024 geplaatst kan worden op de Baronie.

- **'Heks van Almen', een theatervoorstelling**

In 1472 werd op het kerkplein in Almen de eerste Nederlandse vrouw als 'heks' verbrand. Theatermakers Achterhoek maakte een theatervoorstelling over deze onvoorstelbare gebeurtenis. De theatergroep was aanwezig bij enkele werkateliers en zij wil graag haar voorstelling spelen op één van de historische locaties in Zuidoost Brabant. Na enkele locatiebezoeken kozen zij voor de Baronie in Cranendonck. Er wordt zes keer gespeeld waarbij elke keer een historisch aspect van een andere gemeente wordt opgenomen in de voorstelling. De 6 voorstellingen zullen worden gespeeld gedurende 2 weekenden in 2024.

b) Toekomstmogelijkheden Smokkel- en Grensmuseum Cranendonck

Het Smokkel- en Grensmuseum is een van de betrokkenen bij de 'Stoelendans'. Met de Stoelendans willen we een mooi en interessant cultuurhistorisch cluster in het centrum realiseren. Een belangrijke rol is daarbij weggelegd voor de restauratie van de Hervormde Kerk. In 2022 heeft de Stichting een aanvraag voor restauratie ingediend bij de provincie maar die aanvraag is formeel afgewezen. Na goed overleg met de provincie, is er dit jaar opnieuw een subsidieaanvraag ingediend bij de provincie om de kerk te restaureren. Begin 2023 wordt de uitslag verwacht. Door deze vertraging en aangezien de huurovereenkomst met de VVV afloopt op 31 december 2023 is het Smokkel- en Grensmuseum Cranendonck op zoek naar een geschikte, ruimere, locatie in het centrum.

c) De ontwikkeling van Budel Dorplein tot cultuurhistorische trekpleister

We willen in goed overleg met ondernemers, gemeenschap en andere partijen aan de slag met het ontwikkelen van een wenselijke en mogelijke verdere promotie van de bijzonder karakteristieke van dit 'company village' als cultuurhistorisch unieke dorp in ons land. Door de beperkte capaciteit (0,2fte) zijn we genoodzaakt om keuzes te maken en kiezen we ervoor om stapsgewijs tot uitvoering van de cultuurkoers te komen. In 2024 gaan we van start met dit aandachtspunt.

Overige ontwikkelpunten

Verenigingsleven

Cranendonck heeft een rijk verenigingsleven wat we blijven koesteren en ondersteunen. Het verenigingsleven kamt overal in Nederland met dezelfde problemen; vergrijzing en tekort aan vrijwilligers.

In samenwerking met Kunstloc¹ hebben we daarom op 15 juni 2023 een theatrale, interactieve bijeenkomst georganiseerd met als thema 'Werven en behouden van vrijwilligers'. Deze voorstelling is bedoeld om te komen tot nieuwe inzichten maar ook om mét elkaar te brainstormen en kennis uit te wisselen. Op dit moment zijn we in gesprek met Kunstloc om een vervolgbijeenkomst te organiseren.

Culturele evenementen

We stimuleren het organiseren van culturele evenementen en we blijven de organisaties begeleiden bij het aanvragen van hun vergunning.

¹ Kunstloc is een kennis- en uitvoeringsorganisatie voor Noord-Brabant en zet zich in voor het brede kunst- en cultuurveld.